

A

DEBRECZENI TORNAEGYLET

ALAPSZABÁLYAI.

1. §. *Czim és pecsét.*

Az egylet czime: „debreczeni tornaegylet.“ — Pecsétje: egy tölgykoszoru, az alapítási évvel és „debreczeni tornaegylet“ körirattal.

2. §. *Czél.*

Az egylet czélja az általános egészség fentartására, az erő és ügyesség fejlesztésére, s a test edzésére szolgáló szabatosan meghatározott rendszeres testmozgásoknak gyakorlása, nemkülönben a vívásnak és katonai gyakorlatoknak előmozdítása. Ezen czélok elérése végett az egylet:

a) Alkalmatos tornahelyiség felállításáról gondoskodik, melyben a művezető felügyelete mellett, több képesített, előtornász vezetése alatt a gyakorlatok tartatnak.

b) Tornaünnepélyeket és kirándulásokat rendez

c) Jövedelmet húz az ünnepélyekről, az alapító, pártoló és tiszteletbeli tagok részéről befolyt összegekből, a tagsági díjakból; ugy szintén az egylet tagjainak, vagy ügybarátoknak netaláni önkéntes adakozásai-ból és hagyományaiból. Ennélfogva czéljai elérésére megkivántató vagyo-nát képezi az egyletnek: az elősorolt jövedelmekből — a költségek levo-nása után — fenmaradó összeg.

3. §. *Az egylet tagjai.*

a) Egyleti tag minden művelt s erkölcsileg meg nem bélyegezett egyén lehet.

b) Az egylet áll: működő, pártfogó, alapító és tiszteletbeli tagokból. — A működő tagok ismét kétfélék, n. m. először városbeliek és főiskolai tanulók, kik szabályszerűleg 3 frt. évi tagdíj mellett lépnek be; másod-

szor: tűzoltó egyleti tagok az 1869. Szeptember 29-ki közgyűlés által megerősített egyesülési oklevél értelmében 1 frt. 50 kr. évi fizetés mellett mindannyian tagokul tekintetnek.

c) Ki aláírás alkalmával legalább 25 frtuyi kegyadománytra kötelezi magát s ez összeget akár egyszerre, akár részletenként egy év alatt lefizeti: mint alapító tag élte fogytáig tagja marad az egyletnek. Az ilyenü befizetések tehát alapítványul tekintetnek s gyümölcsözés végett a takarékpénztárba tételnek; kiadásokra csupán kamataik fordíthatók, a tőke a tornacsarnok építésére hagyatván fel. — Az alapító tagnak elismerő oklevél adatik, mely azonban saját személyéhez lévén kötve, senki másra át nem ruházható.

d) Tiszteletbeli tagok felvétele a közgyűlés kizárólagos jogához tartozik. Ilyenekül csupán oly egyének nevezhetők, kik a népnevelés, vagy honvédelem terén ugy szintén kik az egylet érdekében tanusított buzgó fáradozásaikkal magokat különösen kitüntették. — Ezek az egyleti terhek alól felmentvék, és viszont nincs részök az egylet igazgatásában, jelesen szavazási és választási joggal a közgyűlésen nem bírnak.

e) Az egyletbe lépni kívánók szándékukat személyesen vagy írásban jelentik a művezetőnek, ki a feljegyzettek nevét a legközelebbi választmányi ülésnek határozat végett előterjeszti.

f) Az egyleti év október havában veszi kezdetét s az év végén új aláírási iverk köröztetnek. — Azon tagok, kik az év folytán később lépnek az egyletbe, a meghatározott egy évi díjat befizetni tartoznak,

4. §. Tagok jogai.

Minden tagnak joga van mindazon előnyöket élvezni, melyeket az egylet nyújt nevezetesen:

a) Az alapító, pártoló és működő tagok az egylet minden ügyeiben egyenlő szavazati joggal bírnak a közgyűlésen.

b) Tisztviselőket, választmányi tagokat választhatnak s ilyenekül választható mind az, ki a törvények szerint önálló, rendesen Debreczenben lakik és a közgyűlést megelőző három hónapon át az egyletnek rendes tagja volt.

c) Közgyűlés alkalmával, de a választmányi üléseken is — hol minden megszorítás nélkül jelen lehetnek, — joguk van megtekinteni az egyleti vagyon kezelését,

d) Az egylet célja elérésére vonatkozó indítványokat a köz-vagy választmányi üléseken szóval vagy írásban előterjeszthetik.

e) Az időnként rendezendő kirándulásokon, táncszvigalmakon személyeikre szóló szabad jegyek előmutatása mellett mindig jelen lehetnek.

f) Az alapító tag saját fi-, vagy leánygyermekét, vagy rokonát, avagy másnak fi-, vagy leánygyermekét 13 éves koráig az egyesületbe küldheti, hol is a nyári félévben hetenként 2-szer a test és katonai gyakorlatokban nyerend oktatást. Ezen jogkedvezmény illeti a pártoló tagokat is, de csak tagságuk éveiben. — Egyébiránt a torna-helyiségekbeni tanítás végett 6 éven tuli gyermekek felvétethetnek a művezető által díjfizetés mellett.

g) Végre minden tagnak egyenlő tulajdon s birtok joga van az egyesület összes vagyonában.

5. §. *A tagok kötelezettségei.*

Minden tag tartozik:

a) Az egyesületi alap- és rendszabályokat megtartani, mire magát fölvételekor aláírása által kötelezi.

b) A működő tagok tagsági díjaikat félévenként Október és Márczius hóban, a pártoló tagok pedig egész évi járulékukat Április 1-ig pontosan befizetni tartoznak.

6. §. *Az egyesületi tagság megszűnése.*

Az egyesületi tagság megszűnik:

1. Önkéntes kilépés vagy felmondás által, mit az illető működő az által nyilvánít, hogy a következő félévre tagsági díját be nem fizeti.

2. Kitiltás által. Ez a választmány által határoztatik el:

a) Ha valamely egyesületi tag járulékát a választmány kétszeri megintése daczára be nem fizette.

b) Az egyesületi alap — s rendszabályok elleni nagyobb vagy ismételt kibágások miatt.

c) Ha a tag büntett miatt elítéltetett. Ilyenmü határozat érvényességére azonban kívántatik, hogy a választmány összes tagjainak két harmada titkos uton a kitiltásra szavazzon. E határozat indokai a kitiltandó saját kívánatára vele írásban közlendők, fenhagyatván neki a közgyűléshez való fellebbezési jog.

7. §. *Ügy vitel.*

Az egyesületi ügyek vezettetnek:

a) Közgyűlés és

b) Igazgató választmány által.

Tisztviselők a következők: 1) elnök, 2) alelnök, 3) jegyző, 4) pénztárnok, 5) művezető, 6) orvos, továbbá két segéd jegyző, 24 választmányi tag (12 önálló tornaegyesületi, 12 pedig tüzoltó társulati) 6 póttag.

8. §. Közgyűlés.

a) A közgyűlések — melyeknek helyiségét az elnök, idejét pedig a választmány határozza meg, — a tanácskozási tárgyak sorozatával együtt a helybeli lapokban s az egyleti helyiségben függő táblán kihirdetendők, s ezekre az egylet tagjai összesen meghivandók.

b) Közgyűlés egy évben egyszer, ha szükség kívánja többször is tartatik.

c) A választmánynak szabadságában áll rendkívüli közgyűlést is egybehívni, mit köteles megtenni, ha azt 30 egyleti tag kívánná, vagy ha a választmányi gyűlés valamely végzését három, akár az önálló torna, akár a tűzoltó társulati választmányi tagok közül, a közgyűlés elibe vitetni ohajtaná.

d) A közgyűlés határozatai, — melyek a jelen nem lévők és nem szavazók irányában is kötelező erejűek, — mindenkor a jelen lévő tagok által, — számukra való tekintett nélkül hozatnak.

e) A rendes közgyűlés hatáskörébe tartozik:

1) A tisztségviselőket és választmányt választani. — A tisztségviselők valamint a választmányi tagok is egy évre, az elnök és alelnök átalános a többi tisztségviselők és választmányi tagok pedig viszonylagos szótöbbséggel választatnak.

2) A tiszteletbeli tagok csak ajánlás útján vétethetnek fel.

3) Egy háromtagu bizottság választása, mely a lefolyt évi számadásokat, — miután azokat már előbb a választmány megvizsgáltatta, — felülvizsgálja, s erről a legközelebbi közgyűlésnek jelentést tesz, mely a talált eredmény felett intézkedik, és a pénztárnok részére a felmentvényt kibocsátja.

Ezen bizottság tagjai viszonylagos szótöbbséggel azon rendes tagok sorából választatnak, kik a lefolyt évben sem tisztségviselők sem választmányi tagok nem voltak.

4) Az évi jelentés tárgyalása és a jövő évi költségvetés megállapítása.

5) Az alapszabályoknak megváltoztatása, mibez a jelenlévő tagok kétharmadának beleegyezése szükséges.

6) Az egyleti tagok részéről fizetendő járulékoknak a körülményekhez mért időszérinti megállapítása.

7) A választmány, vagy egyes egyleti tagok indítványa feletti határozat.

8) Az egylet feloszlásának tárgyalása, minek elhatározására azonban szükséges, hogy az egyleti tagok háromnegyedrészre jelen legyen, és ezeknek kétharmadrésze a feloszlás mellett szavazzon. Ha a tagok há-

römnegyedrésze nem jönne össze, ez esetben új közgyűlés hivatik egybe, mely legalább 4 héttel előbb, annak különös kiemelése mellett hirdette-tik ki, hogy az egyesület feloszlása a megjelenendő tagok számára való tekintet nélkül fog tárgyalatni és végleg eldöntetni.

A rendkívüli közgyűlés ugyanazon hatáskörrel bír.

A közgyűlés jegyzőkönyvét az elnök s egy a közgyűlésből kiküldött 3 tagu bizottság hitelesíti és írják alá.

9. §. Igazgató választmány.

a) Az igazgató választmány, mely a közgyűlésnek felelős, a 7. §-ban felsorolt tisztségviselőkből, 12 tornaegyleti s ugyanannyi tűzoltó társulati tagból áll, mely utóbbiakat a tűzoltó társulat közgyűlése választja el.

b) Mind a tisztségviselők, mind a választmányi tagok lelépésük után újra választhatók.

c) A mennyiben valamelyik tisztségviselő időközben akadályozva volna tisztségét folytatni, helyét a választmány maga köréből új választásig betölti.

d) Az igazgató választmány határozatai általános szótöbbséggel hozatnak és érvényességükre az elnököt és a jelenlévő többi tisztségviselőket beszámítva 9 tagnak jelenléte kívántatik.

10. §. A választmány hivatása.

a) Az egyesületet képviseli, és annak nevében szerződéseket köt, melynek érvényességéhez az elnök, jegyző és két választmányi tag aláírása szükséges.

b) A tagok felvétele és kitiltása felett határozni.

c) Művezetőt, előtornászokat választani, és szolgákat alkalmazni, fizetésüket meghatározni s őket ha szükséges elbocsátani.

d) A torna rendet s a választmány ügyrendét megállapítani s azok fogantatásáról gondoskodni.

e) Az egyesület vagyonát kezelni, és a rendkívüli kiadásokat százforint erejéig utalványozni.

f) Az egyesület helyiségei építése vagy bérlete és felszereléséről; a tornaszerek beszerzése és megőrzése felől gondoskodni.

g) A közgyűlést összehívni s annak az egyesületi ügyek állásáról jelentést tenni, az évi számadást megvizsgálni s azt felyűlvizsgálás végett a közgyűlés elibe terjesztetni, úgy szintén az általa elkészített évi költségvetést is felmutatni.

h) A közgyűlésnek tiszteletbeli tagok választása iránt ajánlásokat tenni.

A választmány üléseiről a jegyző, illetőleg segédjegyző rendes jegyzőkönyvet vezet, melyet a legközelebbi választmányi gyűlés hitelesít.

11. §. *Választott bíróság.*

Az egyleti viszonyokból az egylet és annak tagjai vagy csak az utóbbiak közt keletkező viszályok, választott bíróság által intézendők el.

— Ezen bírósághoz mindenik fél két bírót, a választott bírák pedig egy elnököt választanak. Ítéletöktől nincs felelbbvitel.

12. §. *Tisztviselők.*

a) Az elnök képviseli az egyletet hatóságok és harmadik személyek irányában, aláír a jegyző ellenjegyzése mellett minden okiratot, mely az egyletnek mint olyannak kebeléből ered, vezeti a közgyűléseket és választmányi üléseket és a szavazatok egyenlő száma esetében dönt. Az egyleti pénztárt két külön hivatás nélküli választmányi tag jelenlétében időnként előleges értesítés nélkül megvizsgálja, s az évi költségvetésben szabatosan meg nem határozott kiadásokat 20 frt. erejéig utalványozza. Az egylet pecsétje nála van letéve.

b) Alelnök az elnök távollétében annak hatáskörében lép.

c) A jegyzők, illetőleg segédjegyzők vezetik a tanácskozmányokról szóló jegyzőkönyveket, szerkesztik s rendeltetésök helyére eljuttatják az egylet mindennemű írásbeli kiadványait, az indítvány könyv felett őrködnek, a tagok számát és névsorát nyilvánosságban tartják, végre az egyleti irományokat őrzik és jegyzékbe foglalják.

d) A pénztárnok felelőség mellett kezeli az egylet pénzeit, az egylet jövedelmeit nyugtatóvány mellett átveszi s ezekből a költségvetésben megállapított rendes kiadásokat, valamint az abban kivetett rendkívülieket is husz forintig az elnök, azontul pedig az utóbbiakat a választmány utalványozása folytán fizeti. Husz forintnyi kész pénzuél többet magánál nem tarthat. — Minden választmányi gyűlésre egyszerű pénztár kimutatást, év végével pedig teljes évi számadást mutat be, mely választmányi megvizsgálás után felyülvizsgálás végett a közgyűlés elibe terjesztendő. — A járulékaikkal hátramaradt tagok névsorát a választmánynak bemutatja.

e) A művezető mint szakértő a tornászat, vívás és katonai gyakorlatok közvetlen felügyelője. A művezető kötelessége a felvétel végett szabályszerűleg jelentkezett egyének neveit a választmány elé terjesztetni. Végre a tornahelyiségek és tornaszerek rendben tartásáról gondoskodik.

f) Az orvos a tornászat folyamára szakértő befolyását gyakorolja.

13. §. *Az egylet feloszlása.*

Az egylet feloszlik ha a tagok száma annyira csökken, hogy a választmány a kiadásokat az egyleti vagyonnal nem fedezheti, vagy a főis-

kolai tornahelyiségek felmondása esetében az egyleti vagyon nem lenne elegendő egy saját helyiség felállítása és felszerelésére, és az összehívandó közgyűlés másnemű fedezési eszközöket elő nem teremthet.

Az egylet felosztása esetében, mely külön közgyűlés által a jelenlévők kétharmadának hozzájárulásával határozandó el: az egyleti vagyon szinte ezen közgyűlés által megszabandó közhasznu célra fordittatik.

Kelt Debreczenben 1871. Márczius 26-kán tartott közgyűlésben.

Varga Lajos s. k.
tornaegyl. elnök.

Örvényi Vilmos s. k.
művezető és választmányitag.

Klekner Rezső s. k.
e. jegyző.

Tóth Sámuel s. k.
választn. tag.

P. Nagy Sándor s. k.
választmányi tag.

16145 szám.

Látta a magyar királyi belügyminiszter, oly megjegyzéssel, hogy az ezen alapszabályok 11-§ ban érintett, választott bíróság megalakítására s eljárására nézve az 1868 LIV. t. cz. 9-ik czímének III. fejezetében foglalt szabályok lesznek alkalmazandók.

Budán 1871 évi július hó 17-kén.

(P. H.)

a miniszter megbízásából

Szalay István
miniszteri tanácsos.

